

Ook op scholen zijn er steeds meer corona-meningen

Coronabesmettingen Leraren, scholieren én ouders denken allemaal anders over de corona-maatregelen. Scholen worstelen ermee. „De maatschappij wordt weerspiegeld in de school.”

Mirjam Remie 19 oktober 2020 om, 20:32

De ramen staan open voor ventilatie in een klaslokaal tijdens de les van het Amsterdams Lyceum.

Foto Evert Elzinga / ANP

Wiskundedocent Siep de Haan voelt zich „zo langzamerhand schizofreen worden”. Zet hij één voet buiten de school, dan houdt hij afstand tot iedereen en ziet hij weinig mensen. Zijn echtgenoot, met best een groot kantoor, werkt verplicht thuis. Maar in zijn kleine, slecht geventileerde, klaslokaal staat hij dagelijks voor tientallen

op elkaar geplakte tieners. „Dat voelt onveilig”, zegt hij. „Ik zit in een soort spagaat: als burger krijg ik andere richtlijnen dan in mijn beroep.”

En hij vóélt dat niet alleen, zijn verstand zegt het ook. In het voortgezet onderwijs, zegt hij, speelt het probleem van de grote getallen: „Anderhalf miljoen tieners zitten zeker acht klokuren per dag dicht bij elkaar – er zit niet eens tien centimeter tussen. Terwijl één kwartier zonder afstand volgens het RIVM al potentieel gevaarlijk is. Per week zijn dat 140 miljoen potentieel gevaarlijke kwartieren. Het lijkt alsof Rutte en Slob zich dat niet realiseren. Ze laten zich gijzelen door ouders die niet willen dat hun kind thuiszit.”

Meer leraren maken zich zorgen, mede door het toenemend aantal berichten over brandhaarden op middelbare scholen. Het Pius X-College in Bladel, Noord-Brabant: 61 besmettingen, twee weken dicht. Praktijkcollege De Wiekslag in Capelle aan den IJssel, Zuid-Holland: tijdelijk dicht wegens besmettingen. De Werkplaats in Bilthoven in Utrecht: online les tot minstens na de herfstvakantie. En het St. Bonifatiuscollege in Utrecht, die van Siep de Haan stuurde voor de herfstvakantie 5- en 6-vwo naar huis vanwege oplopende besmettingen.

Dat het daar in de afgelopen twee persconferenties nauwelijks over ging – in de persconferentie van 28 september viel het woord ‘scholen’ niet eens – maakt bezorgde leraren woedend. De ‘routekaart’ voor het coronabeleid die het kabinet vorige week presenteerde, maakt dat er niet beter op: ook in het meest ernstige scenario blijven de scholen open, staat daar. Zij zeggen: alsof het kabinet de leeftijdsgroep 13-18 jaar negeert.

Strengere maatregelen

Dit weekend bracht de kleine vakbond Leraren in Actie (zo’n 2.500 leden) naar buiten dat 80 procent van de leraren strengere coronamaatregelen wil, gebaseerd op een peiling onder 15 procent van de leden. Media namen die conclusie vrijwel letterlijk over. Maar op sociale media spraken leraren er schande van: fake news, vonden ze. En toen tv-programma Nieuwsuur vorige week meldde dat op ruim de helft van de middelbare scholen een coronabesmetting is geweest, [twitterde Casper Albers](#), statisticus aan de Rijksuniversiteit Groningen: „De gemiddelde school heeft 1.476 leerlingen. Tot nu toe is 1 op de 82 Nederlanders positief getest. Dat op 53 procent van de scholen corona is geconstateerd, bewijst juist de relatieve veiligheid van scholen. Docenten die beweren van niet, moeten terug naar school.”

Scheikundedocent Arjan Linthorst bijvoorbeeld verbaast zich juist over „collega’s die zich laten leiden door de onderbuik” en scholen en lobbypartijen die zich daarbij aansluiten. „Ook in de wetenschap bestaat natuurlijk controversé”, zegt hij. „Maar de onrust waar ik over lees, is vooral gebaseerd op gevoelens. Juist het vwo, nota bene voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, zou zich toch pal achter het RIVM moeten scharen.”

Een voorbeeld ziet hij in de omgang met mondkapjes. „In het protocol voor scholen, opgesteld door de vakbonden en de VO-raad, staat daar niets over in. Terwijl op de site van het RIVM staat dat bij verkeerd gebruik de besmettelijkheid juist kan toenemen! Nou, je kunt je wel voorstellen hoe het bij leerlingen gaat: dat ding gaat op en af, valt op de grond, ze wassen hun handen niet.”

Uiteenlopende meningen

Aan het begin van de coronacrisis stond vrijwel iedereen achter het beleid, zegt Jan Adels, rector van het Willem de Zwijger College in Bussum, dat voor de herfstvakantie een paar dagen sloot vanwege besmettingen. „Die eenheid zag je zowel in de samenleving als op microniveau, in de school. Ik merk dat er de afgelopen weken meer uiteenlopende meningen zijn, die met steeds meer enthousiasme worden geuit. Ook door leraren en ouders: de maatschappij wordt weerspiegeld in de school.”

Het is daardoor meer ‘schipperen’ als schoolleider, zegt Harko Boswijk, rector van het Vituscollege, ook in Bussum. „Sommige collega’s maken zich erg veel zorgen, andere vinden juist dat het wel wat minder mag. Vanmorgen nog had ik een gesprek met een leerling die geen mondkapjesplicht wil. Van mijn moeder hoeft het niet, zei ze.”

Hij heeft er begrip voor. „Landen om ons heen gaan anders met het virus om, van experts hoor je verschillende geluiden. Ik snap dat mensen duidelijkheid missen.” En het beleid is ook inconsequent: buiten de school moeten leerlingen afstand houden, binnen de school hoeft dat niet. Op de gang moet het mondkapje op, bij gym mag die af. Hoe legt hij dat uit?

„Mijn antwoord is steeds dat ik afga op wat er landelijk wordt besloten. Dat gebeurt op basis van kennis en mogelijkheden die ik niet heb. Als iedereen zijn eigen lijn gaat voeren, zorgt dat juist voor méér onduidelijkheid, en dat draagt niet bij aan het veiligheidsgevoel.”

Een eigen beleid

Veel scholen voeren hun eigen beleid. Roosters zijn aangepast, pauzes gesplitst. En sommige, zoals het Spinoza Lyceum in Amsterdam dat voor de herfstvakantie overschakelde op online lessen, geven halve dagen fysiek les en de andere helft online.

Wiskundedocent Siep de Haan ziet het liefst dat dit landelijk beleid wordt, juist om te zorgen dat de scholen open kunnen blijven. Wat hem betreft met de helft van het lesprogramma. „Met vijftien leerlingen is het lokaal veel veiliger en kun je beter afstand houden. En stel mondkapjes verplicht, juist in de klassen, want daar bewegen leerlingen niet.”

Scheikundedocent Arjan Linthorst vindt juist dat de maatregelen die volgens het RIVM werken strikter moeten worden ingevoerd. „Zet poortwachters neer die erop toezien dat iedereen bij binnenkomst zijn handen desinfecteert. Laat de inspectie controleren hoe het met de hygiëne is gesteld: of wc’s worden schoongemaakt en trapleuningen ontsmet. Leef de anderhalvemeterafstandregel na. Dat is lastig op scholen, maar als je je stem verheft, gaan ze echt wel aan de kant.”